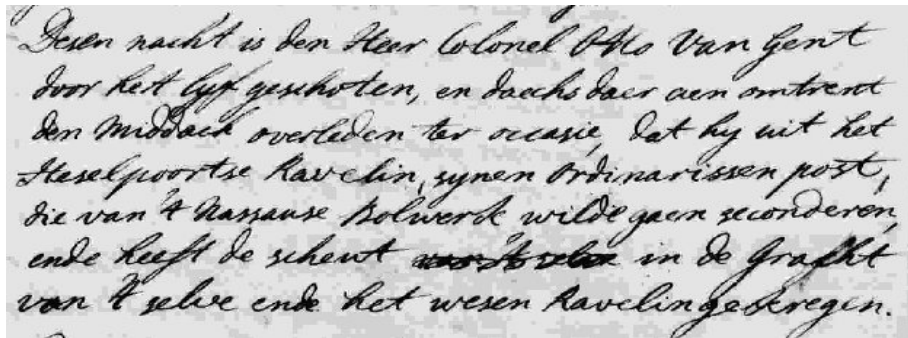

De ene Otto is de andere niet!

Wie was Kolonel Otto van Gent, die sneuvelde bij de verdediging van Nijmegen?

door Geert Rolf

In de maand juni van het rampjaar 1672 -komend jaar is het 350 jaar geleden- werd de stad Nijmegen aangevallen en belegerd door de Franse troepen onder leiding van Maarschalk Turenne. Het gezag over de stad, de burgermilities, de militaire regimenten¹ en de werklieden, die aan de verdediging bouwden, was in handen van gouverneur Johan van Welderen, oud-burgemeester Johan van Gent en schepenen Coenraedt Singendonck². In de nacht van 24 op 25 juni³ vielen de Fransen een van de verdedigingswerken, het Nassaubolwerk, aan. Zij werden echter bij een uitval vanuit de Hezelpoort met succes verdreven door het regiment van kolonel Otto van Gent. Helaas raakte Otto bij deze actie zwaar gewond en overleed hij de volgende dag.

Desen nacht is den Heer Colonel Otto Van Gent door het lijf geschoten, en daechs daer aen omtrent den Middach overleden ter occasie, dat hy uit het Hezelpoortse Ravelin, synen Ordinariessen post, die van 't Nassause Bolwerk wilde geen seconderen ende heeft de scheyt ~~was~~ selve in de grafht van 't selve ende het wesen Ravelingestregen.

Desen nacht is den Heer Colonel Otto van Gent door het lijf geschoten, en daechs daer aen omtrent den middach overleden...⁴

Wie was deze kolonel Otto van Gent?

Was hij de jongere broer van de in Winssen geboren admiraal Willem Joseph van Gent⁵, die een maand eerder bij de Engelse oostkust het leven liet? En was hij dus ook de jongere broer van oud-burgemeester Johan van Gent?

Of was hij hun beider neef, de zoon van oom Walraven van Gent tot Oyen? Hoewel oudere teksten duidelijk verwijzen naar de broer van de admiraal, verwijzen recentere gegevens, waaronder de registers met regimenten, naar de naam Otto van Gent tot Oyen, de neef van de admiraal.

Dit artikel geeft de redenen aan, waarom Otto afkomstig is uit Winssen en de derde zoon is van Claes van Gent tot Winssen en Johanna van Gent van Oyen. De broer dus en niet de neef. Ergens ging het mis en werden de verdiensten van de Winssense Otto aan zijn neef toegeschreven.

- 1 Deze regimenten onder bevel van Johan Barton de Montbas bestonden uit de infanterie regimenten van Hans Willem van Aylva en van Otto van Gent en het cavalerie regiment van Kingma. Montbas zou eigenlijk de leiding houden maar de Nijmegenaren stonden erop dat het bevel bij Van Welderen bleef.
- 2 drs J.A.M. Van 't Hooft, "De belegering van Nijmegen in 1672 door de Fransen en de daarop volgende bezetting".
- 3 24 juni volgens de oude kalender zoals in Gelderland in gebruik: het is die dag 4 juli volgens de nieuwe kalender geldend in Zeeland en Holland.
- 4 Verbaal van de belegering der stad. Regionaal Archief Nijmegen OAN 3036 pagina 36 links (fragment)
- 5 Piet van de Geer, "De zeeheld Van Ghent komt uit Winssen", historische vereniging Tweestromenland, nr 168 2016.

Is het nou Gent, Ghent, Ghendt of Gendt?

De schrijfwijze van de naam Van Gent was in die tijd geheel vrij. Klerken noteerden gewoon "Van Gent" in de officiële stukken en de personen zelf zijn soms ook niet consequent: de admiraal Willem Joseph schreef "van Ghent" en zijn broer, de oud-burgemeester Jan of Johan, schreef doorgaans "van Gendt" maar ook "van Ghendt".

Welke Otto's zijn er in het spel?

Wanneer in dit artikel een specifieke Otto genoemd wordt, staat duidelijk aangegeven wie bedoeld wordt. We hebben het over de broer Otto, neef Otto of oom Otto, waarbij admiraal Willem Joseph als middelpunt gekozen is. Neef Otto is dus de zoon van oom Walraven. Johan/Jan van Gendt, de oud-burgemeester van Nijmegen, is broer Johan.

- Oom Otto, een broer van moeder Johanna van Gent van Oyen, is de meest bekende Otto van Gent. Hij was ondermeer gouverneur van Emmerik en veroverde Wesel. Hij overleed in 1640.
- Neef Otto is gedoopt in Amersfoort op 23 september 1636. Zoon van Walraven van Gent tot Oyen (*~1588 +1644), broer van de moeder van Willem Joseph van Gent. Otto kwam voort uit zijn tweede huwelijk met Geertruyd van Padevoird. Deze Otto is dus een volle neef van Willem Joseph. Neef Otto mag zich Van Gent tot Oyen noemen.
- De jongere broer van Willem Joseph, Otto, is gedoopt in Winssen op 28 oktober 1627⁶. Hij is de derde zoon van Nicolaes van Gent, Heer van Winssen (*1584 +1635) en Johanna van Gent tot Oyen (*1589 +1671). Broer Otto mag zich Van Gent tot Winssen noemen.
- Otto van Gent in 1666 overleden in Parijs, zoon van Johan/Jan (+1679). Johan, een volle neef van de Winssense gebroeders, is een zoon van oom Walraven uit zijn eerste huwelijk. Johan was lid van de Staten Generaal, ambassadeur in Frankrijk en gouverneur van Prins Willem III, het Kind van Staat. De hier genoemde Otto⁷ is dus een kleinzoon van oom Walraven.

Neef Otto is negen jaar jonger dan broer Otto. In een aantal gevallen wordt die ene Otto van Gent, die in Nijmegen bij het beleg door de Fransen in 1672 is gesneuveld, genoemd als "Otto van Gent van Oyen" of "tot Oyen". Deze aanduiding verwijst naar neef Otto.

In het vervolg van dit artikel kijken we naar de vermeldingen van Otto van Gent, zoals genoemd in allerlei bronnen.

Citaten en aanwijzingen:

Tekst opgetekend door een onbekende ooggetuige in 1672 (Bron: British Museum, London):

(...) dien nacht stormden sy sterck op die twee wercken (Nassau- en Pesthuis Bolwerken), hadden al eenige palissaden so afgekapt als uyt de grond gearbeyt; waren al by na in het

⁶ Terug te vinden in het Gelders Archief, invnr 718 pagina 11

⁷ Otto's oudste broer, Adriaan, is degene, die bij het beleg van Maastricht in 1673 het linkerbeen werd afgeschoten en die een Portugese prinses huwde tot ongenoegen van Stadhouder Willem III.

Pesthuys-bolwerk geraekt, doch de Borgery ontsetten het noch door het geduyrich schieten van de Wal, ende den Manhaften Heer Col. van Gent quam met eenige Musquetiers uyt syn Werck [het ravelijn] by de Heselpoort, ende dreef de France voort te rugh, wordende selfs in syn arm, ende in syn buyck gequetst, so dat hy als een braef soldaet syn leven, tot groote droef heyt van syn geheel Regiment, voor het Vaderlant heeft verloren, ende dien dapperen Zee-helt, zijn broeder de Heer Adm. van Gent heeft gevolgt...

Het voorgaande citaat wordt door Van Schevichaven als bron gebruikt.⁸

Den volgenden nagt, tusschen Maendacgh en Dingsdagh, planten sy een Battery in een hoeck van dat selve Horenwerck, waer van sy de Stadt met 5 halve Kartouwen schrickelick beschoten, onder het geduyrich geraes van de Musquetten ; dien nacht stormden sy sterck op die twee wercken (Nassau- en Pesthuis Bolwerken), hadden al eenige palissaden so afgekapt als uyt de grond gearbeyt; waren al by na in het Pesthuys-bolwerck geraekt, doch de Borgery ontsetten het noch door het geduyrich schieten van de Wal, ende den Manhaften Heer Col. van Gent quam met eenige Musquetiers uyt syn Werck [het ravelijn] by de Heselpoort, ende dreef de France voort te rugh, wordende selfs in syn arm, ende in syn buyck gequetst, so dat hy als een braef soldaet syn leven, tot groote droefheyt van syn geheel Regiment, voor het Vaderlant heeft verloren, ende dien dapperen Zee-helt, zyn broeder den Heer Adm. van Gent heeft gevolgt...

Uit: "Salomon's Prediker" door ds. Johannes Smith, 1699. Fragment van de inleidende opdracht aan Johan Baron van Gendt, heer van Winssen:

...te gedenkpleegen de Verdiensten van Uw beroemt Geslagte, waarvan nog in verscher geheugenisse is het Bloed dier beyde Helden, den Heer Admiraal *Willem Joseph* en den Heer Colonel *Otto*, Baronnen van Ghendt, Uwe twee eenigste Broederen, 't welke sy in de allergevaarlijkste Tyd des Vaderlands aan de behoudenisse van den Staat en Kerke aller roemwaardigst opgeoffert hebben.

Uit: " Krijgs- en geschiedkundige beschouwingen over Willem den derde, 1672-1697" door Willem Jan Knoop, 1811-1894, uitgave 1895⁹.

De belegerden hadden eene opeisching, den 4en gedaan, van de hand gewezen. In den daarop volgenden nacht daalden de Franschen in de droge gracht neder, hieuwen een gedeelte van de palissadeering omver en naderden het bastion naar de zijde van de Hezelpoort; het vuur uit de vesting en een aanval door den kolonel Van Gent gedaan, dwongen hen evenwel met verlies af te trekken. Van Gent vond hier een roemvollen dood, evenals bij Solebay zijn broeder, de dappere vlootvoogd.

- Vooral aan de getuigenissen van tijdgenoten mag veel waarde gehecht worden. Bijvoorbeeld de tekst van dominee Smith in zijn opdracht aan Johan van Gendt over kolonel Otto. Dominee Smith was benoemd geweest in m.n. Herveld en Nijmegen en kende de Winssense Johan van Gendt persoonlijk.

⁸ Uit: "Penschetsen uit Nijmegen's verleden", Van Schevichaven 1898, p. 122/123

⁹ Zie <https://archive.org/details/krijgsengeschie03knoogooq/p.151>

Namen en Stamdeelen van de edelen in het Ridderschap van het Kwartier van Nijmegen

Zowel de broer Otto als de neef Otto staan vermeld in de namen en stamdelen van het Ridderschap van het Kwartier van Nijmegen¹⁰ :

- neef Otto (p 276): staat op de pagina over [oom] Walraven baron van Gendt als eerste en enige kind uit zijn huwelijk met Geertruid van Padevoird. De vermelding luidt: "Otto, baron van Gendt geadmitteerd 9 Sept 1652, + ongeh."
- broer Otto (p 177): staat op de pagina met de stamboom van zijn ouders. Het volledige gezin van Claes van Gent tot Winssen wordt genoemd: Johan, Willem Joseph, Otto, Aleid en Nicolina. Bij Otto staat vermeld: "kapitein en sergeant-majoor in het Geldersche regiment".

- De vermelding in Namen en Stamdeelen van de edelen van het Ridderschap van Nijmegen laten geen twijfel bestaan: broer Otto diende in het Staatse Leger.
- Bij neef Otto staan geen functies genoemd. Ook geen militaire rangen. Overigens sluit het lidmaatschap van de Ridderschap een militaire functie regelementair uit. Dit wil zoveel zeggen, dat als iemand later dan toch militair wordt, hij uit het Ridderschap gaat. Hij is ongehuwd overleden, zonder nadere informatie.

Zowel broer Otto als neef Otto zijn nooit getrouwd. Dat is jammer, omdat de registratie van een huwelijk een mooie inkijk geeft van wat men zoal voor de kost deed.

Vermeldingen in verslaglegging van krijgshandelingen

Hoe wordt Otto van Gent genoemd of aangeduid in verslaglegging van krijgshandelingen? Enkele citaten:

Uit de resoluties van de Heeren Staten van Holland en Westvriesland: "*Officieren van het Regiment van Gent na[ar] Enckhuysen te gaan . 23 Augusty 1672*". En: "*Het regiment van wijlen Kolonel van Gent wordt na de overgave van Nijmegen naar Enckhuizen gestuurd*".¹¹

Citaat over de krijgshandelingen voorafgaand aan het beleg van Nijmegen: "*Montbas plaatste het infanterie-regiment Aylua en het cavalerie regiment Soutelande bij Huissen, de infanterie van Otto van Gent en de cavalerie van Kingma bij het Tolhuis; de drie compagnieën van het regiment Van Gent lagen op Schenkenschans.*"¹²

- In verslaglegging over militaire zaken wordt aan de familierelatie of van welke tak een adellijke persoon in zijn familie afstamt geen aandacht besteed. Men heeft het over Otto van Gent zonder nadere duiding welke Otto men bedoelt.

¹⁰ Regionaal Archief Nijmegen: nr A3982: "De Ridderschap van het kwartier van Nijmegen - Namen en stamdeelen van de sedert 1587 verschenen edelen". Auteur: o.m. baron d'Ablaing van Giessenburg.

¹¹ Pagina 1667 van de Generale index op de Resolutiën van de Heeren Staaten van Holland en Westvriesland Genoomen in haar Edele Groot Mog. Vergaderingen.

¹² p327 uit F.J.G. Ten Raa, "Het Staatsche Leger 1568-1795", Volume V, 1921.

Vermeldingen in Commissieboeken van de Raad van State

Van de Commissieboeken, waarin de benoemingen van ondermeer officieren in het Staatsche Leger staan vermeld, bestaat een indexbestand met meer dan 27.000 namen.

In de digitale index van de commissieboeken van de Raad van State vinden we éénmaal de vermelding Van Gent van Oijen, n.l. (record 899) Johan van Gent, heer tot Oyen, die op 6 mei 1595 benoemd wordt in de Raad van State. Andere vermeldingen in connectie Van Gent met Oyen zijn er niet.

Verder vinden we (record 2265), dat Jhr Otto van Gent benoemd wordt tot kapitein op 8 november 1653¹³. Neef Otto is dan net 17 jaar geworden, wat erg jong is om officier te worden en bovendien is hij in het voorgaande jaar in de Ridderschap van het Kwartier van Nijmegen toegelaten en had hij in elk geval op dat moment geen militaire functie.¹⁴ Deze vermelding gaat dus over broer Otto, die in 1653 de leeftijd van 26 heeft bereikt. Dit feit komt ook overeen met de genoemde militaire rangen van broer Otto in de Namen en Stamdeelen van de edelen van de Ridderschap van het Kwartier van Nijmegen.

Vermeldingen in het Biografisch Woordenboek van Van der Aa

In deel 7 van het Biografisch Woordenboek van A.J. van der Aa uit 1862 vinden we het overzicht van de familie Van Gent:

- [oom] Walraven, broer van moeder, wordt genoemd met zijn eerste huwelijk met Anna van Arkel. Zijn tweede huwelijk met Geertruid Padevoird blijft onbesproken en daarmee eveneens [neef] Otto, die daaruit voortkwam.
- [oom] Otto, eveneens een broer van moeder, heer van Dieden en Oyen +1640 wordt uiteraard besproken en is de enige Otto van Gent in dit biografisch woordenboek met een eigen paragraaf.
- Veel tekst over Willem Joseph, neef (oomzegger) van den voorgaende. Het gezin waarin hij opgroeide is volledig onbekend. Vermeldenswaard is het citaat op pagina 107: "Zijn broeder, de Luitenant Kolonel van Gent, wiens voornaam ons onbekend is, sneuvelde weinige dagen na hem in de verdediging van Maastricht." Hierbij opgemerkt dat Maastricht in 1672 geheel ongemoeid gelaten is en pas in 1673 aangevallen werd door de Fransen.

Vermeldingen in deel V van Het Staatsche Leger onder redactie van Ten Raa en De Bas (1921)

In deel V van het Staatsche Leger van Ten Raa en De Bas (allebei gepensioneerde militairen; de tweede was directeur van het Krijgsgeschiedkundig Archief van de KMA) vinden we vermeldingen van Otto van Gent: tweemaal mét "van Oijen" en zesmaal zónder:

1. Pag 272, zonder... gaat over de regimenten betrokken bij het beleg van Nijmegen in 1672.
2. Pag 327, zonder... tekst over de opmars van de Fransen ten noorden van Nijmegen. Ligging van diverse regimenten waaronder het regiment van Van Gent.

13 Nationaal Archief NL-HaNA 1.01.19 invnr 1528 folio 055

14 Een militaire functie was regelementair onverenigbaar met het lidmaatschap van de Ridderschap van Nijmegen.

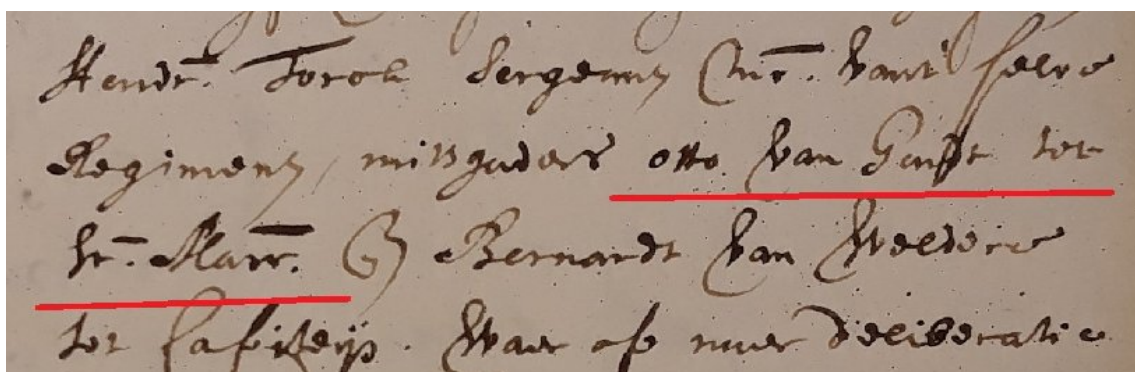
3. Pag 346, zonder... tijdens het beleg sneuvelde de kolonel Otto van Gent
4. Pag 464, met Van Oijen: resolutie RvS 13 juni 1667... benoeming tot majoor. In de tekst wordt de opmerking toegevoegd, dat hij later kolonel wordt van regiment van de lichter van 7 maart 1671. In de volgende paragraaf bekijken we het bronmateriaal voor deze vermelding.
5. Pag 489, met Van Oijen: Lichter van 7 maart 1671 De rang der hoofdofficieren ging in op 19 maart 1671. Bron: Resoluties R v St. 7 en 19 maart 1671. Andere genoemde hoofdofficieren lt-kol Jan Hendrik van Bassen en maj. Francois van Appelthorn. In de tekst wordt opgemerkt: op 3 juni 1672 gesneuveld te Nijmegen.

Zowel de resoluties van de Raad van State van 7 maart als die van 19 maart 1671 zijn bekeken¹⁵. Mogelijk zijn meerdere resoluties niet bijelkaar gearchiveerd, maar er is geen uitsluitel over het voorgaande gevonden.

6. Pag 495, zonder... In de loop van 1672 opgeheven: het regiment van kolonel Otto van Gent...
7. Pag 524, zonder... Resolutie RvS 14 januari 1672 benoeming tot commandeur van Grol.
8. Pag 569, zonder... standplaatsen van het Regiment van Otto van Gent. Op 16 april 1672: Wesel, Rijnberk, Zutphen, Doesburg, Zwolle. Op 17 juni 1672: één compagnie in Rijnberk. Bron: rapportage aan RvS dd 17 juni 1672.

Resolutie van de Raad van State van 13 juni 1667

Het bronmateriaal voor punt 4 uit de voorgaande paragraaf is de Resolutie van de Raad van State van maandag 13 juni 1667. In deze resolutie¹⁶ staan een reeks benoemingen. We vinden deze tekst:

Daar staat onderstreept ¹⁷: Otto van Gendt tot Sr- Majr. De betreffende Otto wordt benoemd tot sergeant-majoor. In die tijd werd de rang van sergeant-majoor hoger gewaardeerd dan die van

15 Resoluties van de Raad van State 1671: Nationaal Archief NL-HaNA 1.01.19 invnr 93 folio 112/113, 132 ... 138.

16 Resoluties van de Raad van State 1667: Nationaal Archief NL-HaNA 1.01.19 invnr 88 folio 273.

17 Ter geruststelling van staf en medewerkers van het Nationaal Archief: alleen op het weergegeven plaatje.

kapitein en lager dan die van lt-kolonel¹⁸. Dit wijkt af van de hedendaagse rangen, waar kapitein een officiersrang is en sergeant-majoor een rang voor onderofficieren.

- In het bronmateriaal (voor punt 4 van de voorgaande paragraaf) ontbreekt de toevoeging "tot Oyen" of "van Oyen" en het gaat eveneens niet over de rang van majoor. Verwijzend naar de vermelding over broer Otto in de Namen en Stamdeelen van de edelen van de Ridderschap van het Nijmeegse kwartier, nl: "kapitein en sergeant majoor in het Gelderse regiment" hebben we het hier over broer Otto.
- De vermelding "van Oijen" in deel V van het Staatsche Leger van Ten Raa en De Bas e.a. wordt tegengesproken door de tekst in het bronmateriaal.

Vermeldingen in het Nieuw Nederlands Biografisch Woordenboek van Blok, Molhuysen e.a.

In het Nieuwe Nederlandse Biografische Woordenboek (Deel 6 uit 1924) onder redactie van P.C. Molhuysen en P.J. Blok is de reeks met beschrijvingen van personen met de achternaam Van Gent al veel uitgebreider dan in het Biografisch Woordenboek van Van der Aa uit de voorgaande eeuw.

Welke Otto's komen we tegen:

- Otto van Gent, heer van Dieden en Oyen (*1580 +1640), broer van moeder: oom Otto.
- Otto van Gent van Oyen, geboren in 1636, zoon uit het tweede huwelijk van oom Walraven met Geertruid van Padevoirt. Dus een volle neef van Willem Joseph.
- Otto van Gent van Meijnderswijk (1678: lt-kolonel in regiment Engelsen). Het lukt niet deze Otto thuis te brengen: zijn militaire carrière loopt enigszins gelijk met die van Joachim, die eveneens heer van Meinerswijk is. In het gezin waarin Joachim opgroeide komt echter geen Otto voor.

De familierelatie van de ouders van Willem Joseph van Gent, van beide zijden verbonden met de familie Van Gent en het gezin, waaruit hij voortkwam, blijft onder de radar. In dat gezin kwam een Johan en een Otto voor. Wie dat gezin, het stamdeel Van Gent tot Winssen, niet in kaart heeft, kan ook geen feiten koppelen aan de juiste personen.

Er zijn enkele Otto's waarin men zich kan vergissen, maar Johan of Jan komt nóg veel meer voor. Zo is bij de beschrijving van Gerlach van Gent, uit een andere tak van de familie Van Gent, genoemd dat zijn vader, Johan van Gent (*1604 - +1668), in 1668 burgemeester was van Nijmegen en aan het eind van dat jaar overleed¹⁹. Bekijken we de lijst burgemeesters op noviomagus.nl, dan zien we dat Johan van Gendt en Jacob Leeuwens in het jaar 1668 én in het jaar 1671 het burgemeestersduo vormden. Het toekennen van feiten aan de verkeerde Johan kan maar al te makkelijk gebeuren als je niet alle personen met de naam Johan van Gent in beeld hebt. Het burgemeesterschap van 1671 kan moeilijk door de vader van Gerlach vervuld zijn.

Van broer Johan is bekend, dat hij burgemeester is geweest, in 1668 en in 1671, het jaar

18 L. Schuitemaker, "Van Capityn tot kapitein – grepen uit de geschiedenis van het militaire-rangenstelsel", gepubliceerd in de Militaire Spectator, 1986.

19 NNBW Blok, Molhuysen e.a., deel 6, kolom 564

voorafgaand aan het rampjaar.²⁰ Beide keren met dezelfde Jacob Leeuwens als partner in het burgemeestersduo.

Een vergelijkbare casus is Otto van Gent. Neef Otto is wel in beeld en broer Otto niet. Onvermijdelijk dat feiten aan de verkeerde Otto worden toegekend. Daar waar Van der Aa een broer van Willem Joseph noemt, die enige dagen later sneuvelt, wordt in het NNBW van Blok, Molhuysen e.a. dit feit aan neef Otto toegeschreven.

- Het NNBW kan geen onderscheid maken tussen neef Otto en broer Otto, omdat het gezin van de Winssense tak van Van Gent geheel buiten beschouwing blijft. Er is daarom niet eens sprake van *verwarring* over de broer of de neef Otto, omdat broer Otto in het NNBW simpelweg niet bestaat.

Vermeldingen in de gegevens over de Infanterie Regimenten van het Staatse Leger

Een opsomming van de Infanterie Regimenten van het Staatse Leger is op Internet te vinden:

- De website van H.C. van Velden met een prachtig weergegeven register met regimenten: <https://hcvv.home.xs4all.nl/milweb/Nederland/Infanterie/opgeheven4.html>

- Door voorgaande gebruikte oude deel van de milwiki site, dat niet meer online staat, maar in web archive terug te vinden is: <http://web.archive.org/web/20080527155102/http://www.milwiki.nl/dutchregiments/index.php?n=RepInf.IR671i>

Infanterie Regiment 671i

Het regiment werd opgericht in 1671 als Regiment van Gent van Oyen en in 1672 opgeheven.

Inhoud (show)

Kolonel

19-03-1671 A Otto van Gent Heer van Oyen, gesneuveld bij Nijmegen 3-7-1672

Kolonel-commandant

geen. Als de kolonel een hogere rang bekleedde werd een ander kolonel-commandant van het regiment

Luitenant-kolonel

19-03-1671 A Jan Hendrik van Bassen

Majoor

19-03-1671 A François van Appelthorn

- voor deze laatste website fungeerde het boek **Hoofdofficieren der Infanterie van 1568 tot**

²⁰ Zie ondermeer het fiche van ds Knipscheer met de registratie van zijn huwelijk in 1670.

1813, H. Ringoir, Sectie Militaire Geschiedenis van de Landmachtstaf (1981) als bron.

Dit boek is een naslagwerk, waarin per regiment de namen van kolonels, kolonel-commandanten, lt-kolonels en majoors opgesomd staan met de datum, dat zij benoemd werden. Alle regimenten dragen een officiële naam doorgaans niet gebaseerd op de naam van de bevelvoerende kolonel. De regimenten zijn ook niet genummerd zoals in de gegevens op de genoemde websites. Het achterste deel van het boek is een namenregister.

Aan het boek ontbreekt een inleiding met een beschrijving van de werkwijze waarop het tot stand kwam. Er is geen bronvermelding.

De volgende hoofdofficieren met de naam Van Gent of Van Ghent komen voor in het boek:

1. Otto van Gent, heer van Dieden [broer van 9, oom van 5, 10]
 - p10: 1625 kapitein v.e. Compagnie Garde te Voet.
 - P53: 19 juni 1626 kolonel
2. Joachim van Gent, heer van Meynderswijck
 - p47: 28 nov 1676 kolonel Regiment Nationalen Nr6
 - p48: 19 maart 1668 majoor in zelfde regiment
3. Otto van Gent, heer van Meynderswijck
 - p146 1678 kolonel in Regiment Engelsens
4. Adriaan van Gent, heer van Oosterweerde
 - p151: 8 febr 1672 majoor in Regiment Fransen
5. Otto van Gent, heer van Oyen [zoon van 9, neef van 8, 10]
 - p18: 13 juni 1667 majoor Regiment Oranje Gelderland
 - p152 : 7 maart 1671: kolonel van regiment. 3 juli 1672: gesneuveld te Nijmegen
6. Willem van Gent [zoon van 10]
 - p111: 11 jul 1705 lt-kolonel Regiment Nationalen Nr22. +1706
7. Johan baron van Ghent
 - p152: 2 apr 1632 lt-kolonel van regiment
8. Johan Walraven van Ghent [zoon van 1, neef van 5, 10]
 - p153: 8 febr 1672 lt-kolonel
9. Walraven baron van Ghent [vader van 5, broer van 1, oom van 10]
 - p149: 21 febr 1632 kolonel van regiment
 - p150: 2 apr 1632 kolonel van een ander regiment
10. Willem Joseph baron van Ghent [vader van 6, oomzegger van 1, 9, neef van 5, 8]
 - p122: 3 mar 1663 lt-kol in Regiment Walen.
 - P39: 21 dec 1665 kolonel Regiment Nationalen Nr4. Gesneuveld 7 juni 1672

Bovenstaand staan tussen de blokhaakjes de onderlinge familierelaties. Opmerkingen:

- De vermelding "heer van" bij 1 t/m 5 is op een uitzondering na niet van toepassing, omdat de mannen van adel, die in militaire dienst traden doorgaans geen huis of heerlijkheid bezaten. De Heer van... was vaak de oudste broer of de vader. Zo zijn Joachim en Otto (2 en 3) niet waarschijnlijk allebei tegelijk Heer van Meynderswijck. Bovendien is het niet waarschijnlijk, dat ze naast hun militaire functie ook Heer van een heerlijkheid zijn.
- Onder 3 zien we Otto van Gent heer van Meynderswijck. Geplaatst in de tijd bestaat er een gezin van Barthold van Gent +1650 met Meinerswijk in bezit. Het gezin bestaat uit Cornelis

(Loenen en Neerijnen), Joost (Opijnen), Joachim, eveneens Heer van Meynderswijck genoemd, in 1672 lt-kolonel +1682, Anna en Christina. Geen spoor van Otto.

Óf door de auteur van het boek óf al eerder in het bronmateriaal dat hij gebruikt heeft, is een poging gedaan om de genoemde Van Gents te onderscheiden in verschillende adellijke afstammelingen, mogelijk aan de hand van het NNBW van Blok, Molhuysen e.a.

De hypothese dat neef Otto in de rang van kolonel in 1672 bij Nijmegen gevallen is, kan alleen maar waar zijn als beide Otto's, neef én broer, het tot kolonel geschopt hebben. Van broer Otto is er immers duidelijk bewijs, dat hij in het Staatse Leger diende en het tot de rang van kolonel gebracht heeft.

Het boek van Ringoir kent in de periode tot 1672 maar één Otto van Gent. Omdat neef Otto en broer Otto maar liefst negen jaren schelen in leeftijd, zou een militaire carrière van neef Otto achterlopen op die van broer Otto.

Vermeldingen van benoemingen, die aan een tweede Otto toe te schrijven zijn, zijn er echter niet.

- De registers op Internet met Infanterie Regimenten van het Staatse Leger zijn gebaseerd op het boek van H. Ringoir, waarin gepoogd is onderscheid te maken tussen de verschillende stamtakken van adellijke families. Kijken we specifiek de familie Van Gent, dan ontbreekt de Winssense tak van de familie, die -net zoals in het NNBW- onder de radar blijft.
- De hypothese, dat zowel neef Otto als broer Otto een carrière in het Staatse Leger maakten en het allebei tot kolonel brachten, kan alleen opgaan, als er aanwijsbare meldingen zijn van de benoemingen van deze twee Otto's. Die zijn er niet.

De vermelding in het boek van Ringoir, lijken gebaseerd op het NNBW van Blok, Molhuysen e.a., danwel overgenomen uit Het Staatsche Leger deel V van Ten Raa, De Bas e.a. :

5. Otto van Gent, heer van Oyen

- p18: 13 juni 1667 majoor Regiment Oranje Gelderland
- p152 : 7 maart 1671: kolonel van regiment. 3 juli 1672: gesneuveld te Nijmegen

Het bronmateriaal met de Resolutie van de Raad van State van 13 juni 1667 toont, zoals eerder behandeld, aan dat de vermelding op p18 over de benoeming van neef Otto tot majoor feitelijk onjuist is. Het gaat hier om broer Otto, niet om de neef..

Het ontbreken van vermeldingen over een tweede Otto in de periode tot 1672 doet zelfs vermoeden dat neef Otto helemaal geen dienst heeft gedaan in het Staatse Leger.

De Van Gentstraat in Nijmegen

Bij besluit van 9 september 1899 heeft de Raad van de Gemeente Nijmegen een nieuwe straat vernoemd naar de gevallen kolonel Otto van Gent: de Van Gentstraat.

In De Gelderlander van 12 september 1899 lezen we nadere duiding:

Omtrent kolonel Van Gent, naar wien de Van-Gentstraat genoemd is, merken wij nog op dat deze de broer is van den vermaarden zeeheld. Hij sneuvelde in 1672 bij de verdediging onzer stad tegen de Franschen, die ze belegerden.

Samenvatting

In vastlegging van benoemingen, krijgshandelingen en andere militaire verslaglegging wordt geen aandacht besteed aan de volledige naam van personen van adellijke komaf. Dit is veel later toegevoegd, ondermeer gebaseerd op het Nieuw Nederlands Biografisch Woordenboek. Om meerdere Otto's van Gent onder de juiste familie/stamdeel te rangschikken moet het bestaan van alle takken van de uitgebreide familie Van Gent wel compleet bekend zijn. Dit is niet het geval. Met name de Winssense tak blijft geheel buiten beschouwing.

De vermelding, in met name Het Staatsche Leger deel V van Ten Raa en De Bas e.a., dat Otto van Gent tot Oyen op 13 juni 1667 tot majoor is benoemd, is in tegenspraak met de tekst van het oorspronkelijke bronmateriaal. Het blijkt een onjuiste gevolgtrekking, mede ingegeven door de zojuist genoemde onbekendheid van de Winssense tak van de familie Van Gent. Nadien is deze omissie op veel plekken overgenomen. Zo heeft in 1671/1672 het regiment "Van Gent van Oijen", of korter "Van Oyen", dan ook niet onder die naam bestaan.

Van broer Otto is bekend dat hij het tot kolonel in het Staatsche Leger heeft gebracht. Vermeldingen van eerdere benoemingen tot kapitein (1653) en sergeant-majoor (1667) zijn in meerdere bronnen terug te vinden. Van een gelijk opgaande militaire carrière van neef Otto ontbreekt ieder spoor. Naar verluid is neef Otto zelfs al op jonge leeftijd overleden, maar daar is geen nader onderzoek naar gedaan.

Conclusie

De op 5 juli 1672 (25 juni oude kalender) aan zijn verwondingen bezweken kolonel Otto van Gendt is de broer van de 7 juni gevallen admiraal Willem Joseph van Ghent. Beide zijn net zoals hun oudste broer, de oud-burgemeester Johan van Gendt, afkomstig uit Winssen.²¹

De Van Gentstraat in Nijmegen is vernoemd naar de gevallen kolonel Otto van Gent, broer van de kort daarvoor gesneuvelde admiraal Van Ghent. Na een dwaling in de geschiedschrijving is zijn eer bij deze hersteld.

Winssen, 28 oktober 2021

Over de auteur:

Geert Rolf studeerde HBO Informatica en was in zijn vrije tijd nauw betrokken bij het erfgoed op ICT gebied in Nederland. Op de middelbare school koos hij, naast exacte vakken, Geschiedenis in zijn eindexamenpakket. Hij slaagde met een 8. Hij woont al ruim 30 jaar in het Gelderse dorp Winssen en hij is betrokken bij de ontdekking van de geschiedenis van de familie Van Gendt uit Winssen.

²¹ Zie ook <http://www.wjvanghent.nl>